

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy óra. I kor. Egy óra. I kor. 50 Hll.
 Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felolós szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Plooz-utca 47. és 49. szám.

Minisztereink Bécsben.

Megdöbbenve olvasom, hogy a magyar miniszterek kizárólagosan magyar ügyekben Bécsben minisztertanácsot tartottak.

Magyar ügyek és Bécs! A ki a létrán lefelé halad, az rendesen nem a létra utolsó fokán áll meg, hanem még a bécsi sárba is ott ragad a csizmája.

Jogász nem vagyok, nemzetem ezredéves elévülhetlen jogaiból csak annyit tudok s ahhoz értek, a menyit a pragmatika história követel. A tudat döbrentett meg, hogy a magyar király szolgálai Bécsben pertraktálják a magyar ügyeket és éppen a mostani kritikus napokban.

A Habsburgok házából származott második magyar király V. László alatt történt, hogy Cillei Ulrik Hunyadi Jánosunkat magyar ügyek tárgyalása ügyében Bécsbe hivatta a magyar király nevében. Az esztergomi érsek titkon megüzentette Hunyadynak, hogy: ha életetted kedves, ne jöjj!

Levél.

— Költemény prózában. —

E nagy város bántó zürzavarából szeretek kimenekülni néha az erdőbe, a hegyek közé. Az ébredező kedves tavasz lehelle megérintette már a tájat. Porladozó száraz levelek alul ki-kimosolyog egy piczike zöld fűszál s láthatatlan ajkával mintha azt suttogná: Remélj, te busongó fiu, én hirdetem a tavaszt, az örömet, a feltámadást! Szomorú lelkembe szinte élet száll, arcom kipirul szememben boldogság tüze villog, mert azt gondolom, hogy te megvigasztalsz, hogy te megszeretsz örökké tartó zerelemmel valamikor! . . . Valamikor! . . . S rajongó képzeletem megrajzol egy eljövendő tündérvilágot, ahol ismeretlen lesz előttem a reménytelen vágyak, a bubánatnak ez a hollófekete ruhája; ahol raboskodó kedvem elhagyja kietlen börtönét és az égre száll, mint a csicsérgő pacsirta; a hol nem rabol el tőlem a távolság ködös homálya, a hidegen mulatozó élet zaja, enyém maradsz, nekem élsz, te leszel egyetlen örömem s én leszek egyetlen örömed . . . Már látalak, már szólítalak, már keblemre öllelek . . . Mikor a muló tél egy elkésett fagyos fuvallata felébrészt tündéralmomból s körülvesz újra a néma, az örömtelen egyedüliség . . .

Én édes szerelmem! Leánykám! Mondd,

Az életnél becsesebb a haza!
 A nándorfehérvári hősnek hódoló válasza az volt a Bécsben idéző és mulatozó királyához:

Bárhon parancsol vele a magyar király Magyarországon, alattvalói hűséggel kész engedelmeskedni, de a haza határán kívül menni nem tartozik. És Hunyady János nem ment. Országkormányzói méltósága, királyi hatalma mind-mind háttérbe szorult a haza joga mellett. Verböczy hármaskönyve még akkor nem volt meg, de a magyar hazafiak lelkében élt az tudat, hogy mivel tartoznak hazájuk alkotmányának.

Hát a Bécsben magyar ügyekben tanácskozó magyar királyi minisztereknek e traditio nem érinti magyar mivoltukat?

Még egyet; a második Habsburg-házból származott V. László idejéből: midőn Európa főzálogházi tulajdonosa III. Frigyes német császár, ki Sz. István koronájára és V. László birtokbavételére 40.000 aranyat zálogkép adott s a kinek kezéből aztán a szabadon

szoktál e néha te is gondolni vágyó szerelemmel — valakire, a ki messze idegenben építgeti jövendője, dicsősége templomát és soha nem roskadó lélekkel azt akarja, hogy te büszke légy reá?? Tudom, azt feleled reá: Nem! Az a te érzéketlen, hideg világod nem is engedné meg; talán kigunyolna, kinevetve érte . . . Az a te világod, nem az őszinteség, az igaz érzések világa, hanem a tettetés, a képmutatás . . . S én úgy féltetek tőle. Félek, hogy azt az édes nyílt lelkét, azt a ragyogó őszinte tekintetet, mely gyermekkorod kedves öröksége gyanánt most is él s amit úgy szeretek benned: elrabolják tőled és mikor egyszer ujalátlak, idegen maradsz hozzám, Idegen multadhoz . . .

Pár napja csak, hogy láttalak s nekem mégis végtelen idő . . . Szorongó, érzésekkel lázasan dobogó szívvel közeledtem hozzád, mikor bekopogtam ajtótokon, széles mellemre kellett szoritanom két kezemet, hogy össze ne roskadjak az érzelemvihar végtelen sulya alatt . . . Aztán kissé lecsillapodtam . . . A többi, a mi történt, olyan előttem, mint egy álom. Nézhettek, csodálhattalak, beszélhettem véled sokat s mégis keveset . . . Fülemben zeng-zong most is a szomorú dal: „Hull a levél a virágról“ . . . S szememből kicsordul a könnyű most is, mint akkor . . . De te nem vetted észre, Láttalak aztán mulatni — mással. Tudtam,

gondolkozó osztrák rendek egyesülve a Hunyadi párttal Bécsujhelyt III. Frigyes kezéből kiragadták és Bécsbe vitték, az osztrák és magyar rendek egymással hajba kaptak, hogy az osztrák örökös tartományok ura V. László, már most magyar király, hol lakjon? azt válaszolta:

Magyar király vagyok, Magyarországon kell laknom!

Ti történelem sárguló lapjai; igazságot tehettek föntebbi soraim mellett. A történelem az élet mestere. Legyetek ti Bécsben tanácskozó magyar miniszterek nemzeti ügyünkben mesterek, kik szent jogainkat a bécsi czéhmeszterek ládáiból kiszabadítjátok és ezeket a jogokat annak a sokat szenvedett magyar nyelv és zászló szent jelvényeire helyezitek.

Sz. K.

Üdvözet a szenvedőknek.

Tizenegy Kossuth-párti képviselő Rákosi Viktor vezetésével két héttel ezelőtt tudvalevőleg Dalmáciában járt és sorra látogatta a tengerparti városokat. A sok érdekes látnivaló közt akadt egy nagyon elszó-

hogy mulatnod — kellett. De ha beleláltál volna akkor szívem közepébe, mikor néztem kellett, hogy előttem ragad hitvány kis alak örült forgatagos tánczba, profán kezével megérinti, körülfogja az én szentségemet, kinek érintésétől is delejes áram fut végig testemen . . . ha beleláltál volna akkor szívembe: talán nem mulattál volna olyan jókedvűen . . .

Szegény rajongó lelkem, mért keseregsz? Hisz úgy sem tehetsz semmit! A te kis lánykád benne él a világban; nem is akar, nem is tud tőle szabadulni. Nyugodj meg, ha tudsz, ha nem, keseregj tovább! Döbd le magadról férfiúi büszkeséged koronáját s helyezd egy harmat-lánylélek elé! Kérj, esdekelj! De ne tedd még sem! Nem, nem engedtem! Roskadj össze inkább óriási csapások sulya alatt, de maradj a csapás előtt is büszkén, daczosan, állva! Ne kérj, de ne is követelj! Te beleöntötted lángoló szent szerelmedet annyi dalba már. Félország lány büszke volna azokra a dalokra s körülölelné szenvedélyes örök szerelemmel érte. Ha őt nem is indították meg, ha nem válaszol rájuk: hiába kérsz, hiába követelsz! Állj félre és feledj, ha tudsz; vagy büntesd meg magadat egy dörrenéssel, egy golyóval.

Ezt a büntetést érdemled csak, kiseb- bet nem. Még az is jutalom!

Guy.

A GŐZMOSÓDA ÁRJEGYZÉKE MEGJELENT.

moritó is. Raguzában voltak s éppen a szép és forgalmas Stradonén haladtak végig, a mikor hirtelen megállásra készítette őket egy megdöbbentő jelenet, Szuronyos osztrák katonák fődözete alatt egy csomó magyar baka, a békési 101-ik ezred katonái jöttek velük szembe. Azok az öreg bakák voltak, a kik a castelunovói zavargás miatt Raguzában ülnek várfogságot. A képviselők összenéznek s a következő perczen hallatszik Kubik Béla hangja:

— Tisztelegj!

A tizenegy képviselő oldalt állt egy sorba, s levette a kalapját. A meglepett bakák jobbra arcz-ot csináltak s szalutáltak a képviselőknek. Egy tiszt a sétálók közül odalépett s izgatottan így szólalt Rakosi Viktorhoz:

— Mit akarnak az urak?

— Semmit uram, — szól nyugodtan a megszólított — csak üdvözöltük a szenvedőket.

Ezzel a képviselők tovább haladtak.

Politikai helyzet.

A delegációknak egy része már hazatért. Csak a legjelentősebbek maradtak még Bécsben, hogy az ülések ünnepélyes berekesztésénél jelen legyenek. Mert a mi még ezután történik, súlylál már nem bír. Pusztá formalitás, a mi még elintézendő. A hazatérőket itthon várja a háboru. Kétségtelen, hogy az obstruálók száma jelentékenyen szaporodott. *Kétségtelen az is, hogy a Kossuth-párt ifjusága már beleöszül a passiv rezisztenciába és alig várja, hogy ostromnak induljon.* Egy kiváló politikai vezérelme tudósítónk előtt így nyilatkozott:

A benyújtandó törvényjavaslatok, köztük a beruházási javaslat a szabadelvű pártnak csak töredékét kötik a kormányhoz. Hát a többi? Kik azok, akikkel háborunak indulhat Tisza István? Nem az ellenzék az ő veszedelme, hanem a mögötte pihegő többség. Amely látván, hogy most már nincsenek 15 esztendő miniszterelnöki ciklusok, a miniszterelnök háta megett egyezkednek az utóddal.

Meggyőződés, hogy Szögyény Marich nagykövetet is a magyar ügyek miatt szölitották Bécsbe. Ki tudja, nem ő-e az, a ki hazafelé készül. Mert a miniszterelnöki székek immár csak két számottevő várományosa van: Khuen-Héderváry gróf és Szögyény Marich László. Ki tudja, hogy nem áll-e már készen az új kabinet, arra az esetre, ha Tisza gróf kísérletei be nem válnának. Tisza gróf a kibontakozásnak egyetlen módját választhatja.

Ez a mód a képviselőház rögtönös feloszlata. Szervezése egy új, erős és kitartó szabadelvűpártnak, a melyben kevesebb lesz a taktikázó. Hogy munkaképessé tétessék a képviselőház, fölfrissülésre van szüksége. Mert már ócska, nagyon ócska ez a parlament.

A keddi ülést követő napra, vagyis szerdára nagy adag interpelláció van bejelentve.

Az amerikaiak hangulata.

(Az orosz-japán háborúról.)

New-York-ból érdekesítő levelet irt *Justus József*, melyből kitűnik, hogy az egész Egyesült Államokban általános az öröm a japánok eddigi sikerei fölött. Nehány jellemző apróságot itt közlünk az eredeti és érdekes levélből.

25 millió korona gyűjtés.

Alig érkeztek meg a harc első hírei, az itt élő japánok, számszerint 1500-an, máris összeültek konferenciázni, és elhatározták, hogy a háboru céljaira 5,000.000 dollárt (25 millió koronát) gyűjtenek össze. Az oroszok eddig egy lépést sem tettek. Passiv magatartást tanusítanak, elkeseredtek s valószínűleg szégyellik az oroszok vereségeit. A japánoknak óriási hazaszeretete és áldozatkészsége napról napra még több barátot toboroz.

A szegény japán szolga 30 dollárja.

Uchida japán főkonzul büszkén mutogatta meg a beküldött chekeket, meg utalványokat, meg a készpénzküldeményeket, mik a kozmopolita New-York minden nemzetségtől érkeznek. Különösen meghatotta az első chek, mely jelentékeny összegről szólt és nem egy japánitól, hanem egy amerikai kereskedőtől érkezett. Sok leány betegápolónőnek ajánkozik. Persze egyeseket a kalandvágy, vagy a szerencseváadászás hajt. Fiatal, erős amerikaiak, japánok, angolok, sőt orosz zsidók is jelentkeznek, hogy ők be szeretnének állani a japán hadseregbe. Száz, meg száz japán diák, kereskedő, matróz, szolga stb. kéri a konzult, hogy szállíttassa őket haza Japánországba. S ami kis megtakarított pénzüik van, azt is fölajánlják a hazának. Egy szegény japán szolga ma megkapta a 40 dollárból álló jarandóságát. Ebből 30-at elvitt a konzulhoz. Ilyen hazaszeretet imponál az amerikaiaknak.

Egy kedves dolog.

Egy igen kedves dologról beszélnek most nálunk, mely szintén ezzel az orosz-japán háboru függ össze. Az eset tegnap történt Washingtonban, a külügyi hivatalban. A háboru kitörése óta az orosz követ még nem találkozott a japánival. Az etiket szigoruan megtiltja, hogy az ellenséges viszonyban álló államok követei egymással érintkezzenek. Az orosz követ, Cassini gróf, koránál fogva a washingtoni diplomaták doyenje. A japán követet Takahivának hívják. E két követnek tegnapelőtt találkozását így mondja el az osztrák-magyar követ, Giskra báró: „Tegnap „diplomáciai nap” volt és az idegen hatalmasságok követei mind fölkeresték az amerikai külügyi minisztert, John Hayt. Takahiva épp benn volt a miniszternél, mikor Cassini gróf belépett az előszobába. Az öreg gróf odalépett az osztrák-magyar követhöz és jó időre mély beszélgetesbe merültek. Az orosz-japán háboruról beszéltek és úgy jártak le-föl a szobában. A külügyi hivatal szolgálja kinyitotta a „diplomáciai szoba” ajtaját s abban Takahiva jelent meg. Amint Cassini gróf tiszteletreméltó nagy s erős alakját meglátta, hirtelen megállott a küszöbön. Takahiva meghajtotta magát a gróf előtt, aki azonban rövidlátó levén, a különben is kicsi japánt nem vette észre. A szolga fölkeréte a gróft, hogy lépne a szobába és ekkor össetalalkoztak az ajtóban. Takahiva megismételte a köszönést, amit az öreg gróf nyájasan, fejbiczentéssel viszonzott. A japán követ azonban nem akart udvariasságban az orosz mögött maradni, azért még egyszer, még mélyebben meghajlott. Cassini gróf épp úgy tett s aztán belépett Hay szobájába. Cassini gróf még az nap elpanaszkodott, hogy Takahiva nem adta meg neki azt a tiszteletet, ami a diplomáciai kar doyenjét meg-

illeti. Erre a japán követ tegnap ezzel fordult Giskra báróhoz (szintén meghajtván magát, de csak felényire, mint Cassini előtt.)

— Én a diplomáciai kar doyenjének megadtam a teljes tiszteletet.

E mondatát erős iróniával ejtette ki és a doyen szóra különösen erős hangsúlyt fektetett. Takahiva e kijelentésével sietett szankcionálni, hogy az ő tiszteletadása nem az orosz követnek, hanem a doyennek szolt.

A szegény zsidó lány öngyilkossága.

Végül még a következő szomorú esetet mondok el, amely szorosan összefügg ezzel a háboruval. Egy szegény orosz-zsidó leány, akinek a szüleit Kissenewben kegyetlenül lemészárolták, New-Yorkba jött most nemrégiben. A portarthuri küzdelemről az első távirati értesítések igen ellentmondók, zavarosak voltak. Arról is szóltak, hogy a japánok vereséget szenvedtek. A szegény leány, hazája iránti gyűlöletből, nem akarta az oroszok győzelmét tulélni és karbolsavat ivott. Az az első áldozata New-Yorkban az orosz-japán háborunak . . .

Elpáholt krakéler.

(Vagy az orvui megtámadott atléta elégtétel-vétele.)

K. G.-nak, a *rokonszenves gavallérnak*, a kit Debreczenhez is baráti kötelekek tűznek, a ki egyike a legizmosabb atlétáinknak, a ki ezenfelül a pisztolyt és kardot is egyformán kitűnően kezeli, kellemetlen kalandja volt a budapesti kereskedelmi bálon, a melyet szombat este tartottak. Az orvul megtámadott atléta ott helyszínen páholt el egy krakéler. Az eset részletei a következők:

A szombati kereskedelmi bálon K. G. atléta, Magyarország egyik legjobb vívója és legkitűnőbb gavallérja egész este egy szép lipótvárosi asszonynak udvarolt. Az asszony olyan szép volt, hogy minden férfi irigykedve nézett K. G.-re és különösen három fiatal ember nyomról-nyomra követte őket.

K. G. végre is meguntta ezt a sok tolokodást és meglehetősen hangosan odaszólt a szép asszonynak:

— *Aszfaltbetyárok!*

A párok négyeshez állottak fel és a három fiatalember közül egyik egy B. H. nevű újpesti mérnök a párok közt utat csinált magának és megállt K. G. előtt:

— Pardon — mondta udvariasan és két fricskát nyomott a gavallér arcára. S ezzel, mint a ki jól végezte a dolgát, hátravonult a bálterem sarkába.

Csakhogy szegény mérnök nem tudta, hogy a kit ő lefricskázott, Magyarország egyik legkitűnőbb vívója és eddig nem kevesebb, mint kilencvenkét párbajt vívott a becsületéért. Az atléta bocsánatot kért a hölgytől, hogy ilyen kellemetlen szituációba hozta, visszavezette a helyére, azután elindult, hogy megkeresse a mérnököt, aki egész nyugodtan ült a buffetben és falatozott, mintha semmi sem történt volna.

K. G. eleje állt, kétszer pofonütötte és öt perc alatt úgy megverte, hogy a mérnök ur másnap beteget jelentett a hivatalában.

Az eset után másnap természetesen összeültek a két fél segédei, hogy megállapítsák a párbaj feltételeit. A dolog azonban nem ment könnyen. K. G. segédei dupla párbajt akartak: *kardra, pisztolyra, szurással* s ebbe a mérnök megbizottai nem akartak belemenni, míg végre több napi vita után tegnap fejezték be a jegyzőkönyveket. A párbajt egyik előkelő belvárosi vívóteremben tartják meg.

Mi az ujság?

A rablógyilkosság áldozata meghalt. Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk a nagybajomi országúton történt rablógyilkos támadásról. Most arról értesít tudósítónk, hogy a leütött ember, Jenei Balázs, a nélkül, hogy egy percze is eszméletre tért volna, tegnap meghalt. Az elfogott rablógyilkost, Fekete Józsefet a csendőrség fogva tartja. A cinikus ember semmi megbánást nem mutat, sőt igyekszik a dolgot úgy feltüntetni, mintha dulakodás közben véletlenül ütötte volna le áldozatát. A meggyilkoltak nála talált pénze azonban halomra döntötte a hazug mesét.

A véres ruha. A múlt napokban nagy kavarodást okozott a hatvani vasúti állomáson az a hír, hogy a Szolnok felől érkezett vonaton egy embert halva, vértócsában találtak. A hatóság emberei a helyszínén rögtön megjelentek s egyik másodosztályú fülkében csakugyan egy mozdulatlanul fekvő férfire találtak. Ruhája tele volt meg-aludt vérrel s már azt hitték, hogy nem is él. De a közben megjelent kórházi orvos észrevette, hogy a halottnak hitt ember ütőere még ver. Beszálították tehát a kórházba s ott az illető másnap magához tért. A rendőrség rögtön ki is hallgatta. A nyomozás megállapította, hogy az illető Bohus Béla 30 éves segédmérnök. Két héttel ezelőtt Jászberényben öngyilkosságot akart elkövetni, de a kórházban felgyógyult. Mikor gyógyultan kibocsájtották, felvette vértől ázott ruháját, az állomáson erősen beszszelt s így mámorosan ült fel a vonatra. Mikor Hatvanba ért, oly mélyen aludt, hogy nem csoda, ha halottnak hitték. A kihallgatás után nyomban elhagyta a várost.

Három évig temetetlenül. Tegnap kétután érdekes temetés volt Olmützben; ekkor tették sirba Specek Annát, aki 1901. novemberben halt meg. Másnap eltemették, de titkos feljelentés érkezett az ügyészhez, hogy Specek Annát egy barátjánője gyilkolta meg. A holttestet exhumálták és megtartották a vizsgálatot. Három éven keresztül a holttest mint corpus delicti az olmützi kerületi törvényszék előtt feküdt. Tegnap végre eltemették.

Földesur és haramia.

Biharország régi híres haramiáiról törtétek minap nagy emlékezések az Emke egyik törzsasztalánál. A társaságnak egyik tagja ismert biharmegyei földesur, akit Nagyváradon a milliomosok irigyelt sorában emlegetnek, izgató kis történetet mondott el egy kényelmetlen találkozásról. Mert bizonyára nem valami kellemetes eolog, ha egy milliomos a zugó rengeteg közepén találkozik Cserecsellel, akinél rettegettebb, szörnyűbb zsványja soha se volt még enneka tájnak.

— Pár száz malacunk volt künn az erdőn — beszélt a földesur. Makkon hiztak a koczák. Egyszer, esős novemberi estén, még akkor fiatalabb, rugalmasabb voltam, kiballagdáltam az erdőre, mert rossz híreket küldöztek a kanászok. Mondok, megnézi az ember mi a hiba? Már jó öreg este volt, mikor beértem a makkos sűrűjébe. A kanászok melegedtek a tűz mellett, pipáztak. Alig hogy egy pár szót beszélünk, megzördül a bokor, s az én két legényem holtra váltan veti a keresztet: *Uram Jézus, a Cserecsell!* Hatalmas ember lépett a tűz

mellé, szumánja a vállán, rajta keresztül szíjjazva egy rozsdás Lankaszter. Megbillentette a süvegét s felém közeledett: *Buneszára domnule!* Mi az ördögöt tagadnám, igen fegyvertelen voltam, bizony megfáztam egy pillanat alatt rettentőképpen. Mi lesz most? Szólni nem igen tudtam pár perczig, csak mikor visszakerült a bátorságom, kezdem szóba állni a rablóvezérrel. Hol merre járt, mint szolgát az egészsége, s amíg kérdeztem, borzasztóan mosolygott. Mi lesz eből? Megkérdeztem kell-e pénz, van egy pár forint nálam, szívesen adnám. De Cserecsellek nem vásott most a foga bankóra. Az impertinens betyár rázta csak a fejét, aztán hirtelen ráparancsolt a kanászbojtárra, hogy csimpolyázzon. A fiúnak vaczogott a foga, de belefújt a szerszájába, mire a haramia kényesen tánczrakerekedett a tűz körül. Aztán abbahagyta egy két forduló után és elém lépett: *Már most tessék tánczolni, de rögtön! Mert még nagyságos urat nem láttam tánczolni!* Mit volt mit tennem? Fél óránál tovább jártam, ahogy Cserecsell ő kegyelmessége parancsolta: fél lábon, gúgolvá, hujjával, s nagyokat ugorván. No de a tánczvizigalom alaposan meg is feküdt a gyomromat.

Szengázmérgezés áldozatai.

(Három halott.)

Nagy szerencsétlenség színhelye a szepesmegyei Kissócz község.

Február hó 19-én hat alföldi munkás érkezett a faluba, ahol Liszka Mátyás odavaló gazdánál kaptak éjjeli szállást. Az ut fáradalmaitól agyoncsigázott emberek a vacsora elköltése után a nekik szánt szobába vonultak, hogy álmra hajtsák fejüket. Mielőtt azonban pihenőre tértek volna, alaposan befűtöttek a kályhában, hogy a nekik szokatlan hideg ellen védekezzenek és megdermedt tagjaikat fölmelegítsék.

Az egyszerű emberek meggondolatlansága óriási szerencsétlenségnek vált okozójává. Az egész melegség megmentése miatt betömték a kályha csövét, aminek következtében a szobában szengáz fejlődött és eszméletét vette mind a hat munkásnak. Mikor reggel semmiféle életjelt nem adtak magukról, a házigazda benyitott a szobába, melyben k'tségbeesztő látvány tárult eléje.

Az emberek ott feküdnek előtte tehetetlenül, eszméletlen állapotban. Hármat sikerült életre kelteni, kettőnél azonban a szengáz mérgezés halált okozott. A hatodik életbenmaradásához is kevés a remény, mert ez ideig még nem lehetett életre hozni.

Egyházi élet.

Istentiszteletek sorrendje. Febr. 28-án vasárnap délelőtt 9 órakor a ref. templomokban. Nagytemplomban: Uray Sándor püspöki segédlelkész. Kistemplomban: Csighy Andor s.-lelkész (a gyülekezettől ez alkalommal bucsuzik el). Kossuth-u. templomban: Könyves Tóth Kálmán lelkész. Ispotályban: Szele György lelkész. Csapókeri imaházban: Kovács János népisk. felügyelő. A homokkertben szintén 9 órakor lesz az istentisztelet.

Vallásos összejövetelek február 28-án, vasárnap d. u. 2 órakor: Csapókerben: Imádkozik: Gilicze Sándor 2. é. theologus. Bibliát magyaráz: Miszti Mihály 2. é. theologus. Imádkozik: Almássy Lajos 2. é. theologus. Homok-kertben: Imádkozik: Melegh Gyula 2. é. theologus. Bibliát magyaráz:

Kövér Árpád 4. é. theologus. Imádkozik: Kovács Sándor 1. é. theologus.

A római katolikus templomban az istentiszteletek f. hó 28-án, mint, mely böjt II. vasárnapja a következő sorrendben fognak tartani: Délelőtt: szt. misét mondanak: 6-kor Szabó István, 7-kor: Pák Emil, 8-kor egyik kegyesrendi tanár, melyen a főgymnasiumi ifjuság vesz részt; 9-kor az ünnepélyes nagymiséét dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános tartja segédlettel s azután Pák Emil prédikál, 11-kor miséznek Molnár Kálmán Dezső h. igazgató, melyen a Svetits-zárda s az elemi iskolák növendékei vesznek részt. A 12 óras misét mondja: Ruzska Zoltán. Délután 3-kor kereszténytanítás tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános, 3-kor keresztényiajtatosság.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

Az ázsiai világháború.

Csönd uralg a harcztéren.

Ime az oroszok nagy győzelme, melynek hírére Péterváron annyira lelkesedtek: összezsugorodott jelentéktelen kis manőverre, melyet a japánok kíséreltek meg Port-Artur kikötőjének elzárására. A japánok négy szállítóhajót, mely robbanószerekkel volt megrakva, akartak elsüllyeszteni, hogy mint egykor az amerikaiak a santjagó di kubai öbölben a spanyolokat, a hajóroncsokkal bezárják az orosz flottát Port-Arturba. Tervük azonban nem sikerült, mert egy éber orosz hajó lövései idő előtt robbantották fel az ugys felrobbantásra szánt hajókat.

Ennyi az egész orosz „nagy győzelem”, melyet azóta bizonyára az Atyuska is megnyult arcczal konstatált. Ez az igazán hivatalos verzió majd csak lehüti az oroszok lobogó kedvét s a francia ujjongó kábelbarátságot.

Máskülönben az oroszokat a szárazföldi hadseregben is üldözi a balszerencse, mert pusztit köztük a vérhas.

Mivel pedig a japán haderő Koreában nagyobb számban áll készen az ütközetre, mint az orosz, szépen visszavonultak egészen Karbinig s most úgy tüntetik fel a dolgot, mintha ez stratégiai számítás akarna lenni a japánok beugratására, holott nyilvánvaló, hogy ez a gyengeség és a tehetetlenség tudata.

Különben az oroszok szakadatlanul szállítják a katonákat az orosz-szibériai vasúton a harcztérre, míg a japánok Fuzánban szállanak partra és menetelnek a Jalu folyó felé.

Oroszellenes tüntetés Bécsben.

Szocialista egyetemi hallgatók igen népes gyűlést tartottak. Határozatukban azt a kívánságukat fejezték ki, hogy az orosz kapzsiság által okozott véres háború hozzájáruljon ahhoz, hogy az orosz állam vérszomjas rémuralmának végét vessen. Az egyetemi hallgatók ezután az orosz nagykövetséghez vonultak, a hol gyalázó szavakkal illették Oroszországot. A tüntetés tíz percig tartott. A rendőrök husz tüntetőt letartóztatták.

Oroszország tiltakozása.

New-Yorkból távirják: Gróf Kusimo orosz nagykövet értesítette a washingtoni külügyi hivatalt, hogy *Oroszország nem járul hozzá a Japán és Korea között létrejött szerződéshez*, mert Koreát Japán kényszerítette annak megkötésére.

Két orosz hajó pusztulása.

Londonból táviratozzák, hogy a japánok két orosz hadihajót tettek tönkre, úgy hogy azok nagyobb akcióra képtelenek.

Retirálnak a muszkák.

Koreában folyton nagy japán csapatok szállanak partra a Nord-folk öbölénél és Hung-csang irányában előrenyomulnak. Gíráll folyónál a kozák-csapatok a japánok elől golyóváltás nélkül visszavonultak Kirin-felé.

Az oroszok Ansanál elvágják a táviróvonalat is. Penjángnál a japánok visszaszorították az oroszokat.

A társaságból.

„Még akkor virágzó üzletem volt Kosuth-utcán. Blaháné az aranyos száju szép asszony, mint művésznő — bimbójában volt. A debreczeni közönség, mintha sejtette volna, hogy nem soká fogja őt a magáénak nevezhetni: a tenyerében hordta; becézte, kényeztette, kapatta. Volt is rá oka nagyon. Fűszerüzletemből vásárolt Blaháné mindent a legcsekélyebbtől a legnagyobbig.

Már nem tudom megmondani. Szép József vagy Szip János asztalos mester volt, ki keresztelőre meghívott bennünket, t. i. engem s feleségemet. Elmentünk. Ott volt Blaháné is. Természetesen komákká lettünk. Oh Istenem! Milyen egy este volt az! A magyar beszédnek búbját, a kedélynek édes melegét, a természetességnek annyi varázsát nőtől se azelőtt, se azóta nem hallottam.

Hogy megkomásodtunk, az én bájos komámasszonyom még inkább többet jött, kért, vett, parancsolt, rendelt üzletemből. Egy-egy megrendelés 40—50 frt volt.

Eltelt egy év, de a megrendelés nem telt el, sőt folytatódott: eltelt két év, a megrendelés jött, de a fizetés nem „telt bé.” Én pontosan, hűségesen teljesítettem a megrendelést — soha, szóval sem emlékezve meg a fizetésről.

Egy vasárnap délelőtt jön be üzletembe a drága szép asszony.

— Kedves komám uram! — szól — én nagyon sokkal tartozom már magának.

— Nagyon örülök, hogy egy ilyen szép asszony obligómban lehet — szóltam.

— Hanem van még egy nagy kérésem, megteszi-e azt kedves komám uram?

— Szívesen!

— Talán tudja már, hogy Pestre szerződöttem vagyok. Holnap már mennem kell. Ma este akarok egy kis bucsuztatót tartani. Kedves komám uram, ha megemberelne a szükségességekkel.

— Tessék csak parancsolni — szóltam készséggel.

Blaháné papírt czeruzát kért s ráírta a szükségességeket. Bizony mondom, ha tul nem haladta, de nem sok hiba volt a 200 frtnak. A papírt átadta; elment az utolsó próbára.

Próba után eljött ismét személyesen. — Nos komám, hát hogy vagyunk a megrendeléssel? — kérde.

— Már a lakásán van a megrendelt holmi drága komaasszony!

Szinte nem akart hinni fülének.

— Igen — erősítém.

— Látja kedves komám! — kezdé a szót Blaháné — akiknek tartoztam több vagy kevesebbel, azok mind ellenem esküdtek; foglaltattak, régrehajást kértek ellenem;

komám uram volt az egyedüli, ki, bár két évén keresztül engem mindennel ellátott — sohase kérte tartozását. Nagyon köszönöm és fizetek.

Teknősbéka fedelű kis tárczájából kivett négy darab vadont új ezrest, egyet átadott, hogy fogjam ki belőle tartozását; bizony nem igen ment abból husz forint se vissza.

Másnap elment meghódítani a magyar szónak Magyarországot, a világot.

Talán pár évvel rá, valami dolgom esett Pesten; a lánczhidon mentem keresztül, gondolkodva bizonyosan valami üzleti dologról, mikor valaki hátulról befogja a szemem. Gondoltam a feleségem, mert ő is fent volt velem, tapintom, de rögtön megéreztem, hogy nem ő...

— Ugye elment volna mellettem, ha meg nem ösmertem volna — szól hozzám Blaháné azzal az utólréhetlen pacsirta zengésű hangjával, melylyel lebilincselte azt, ki egyszer hallotta. És csevegett sokat, bájosan, édesen, mit nem tudok feledni. Talán nem is terem több ilyen magyar asszony?

Egy ma is élő s ma is — fehér hollóként — ritka becsületes, magyar úri ember beszélt el nekem e bájos kis történetet a mi bucsuzkodó csalogánunkról — Blahánéról.

Ki egymaga többet tett a magyarságért dalával, mint 67 óta valamennyi miniszterünk és kormányunk: azt hiszem megérdemli, hogy minden kis virágszálat, mely utjában nyílt, gyűjtsünk össze s azt adjuk át az utóknak — tauulságul.

Iró diák.

UJDONSÁGOK.

— **Dégenfeld gróf levele.** Az amerikai utra kelet gróf Dégenfeld József egyházközségi főfelügyelő Nápolyból írt levelet eddigi utjáról. Eddigi útja nagyon kellemes volt, azt írja a nagy utra kelet főúr.

— **Blaha Lujza Debreczenben.** A nemzet csalóánya, báró Splényiné Blaha Lujza az esti vonattal érkezett Debreczenbe. A pályaudvaron óriási közönség várta. A művésznő ünnepélyes fogadtatása az I. osztályú váróteremben történt, ahol a város közönsége nevében Oláh Károly tanácsos üdvözölte meleg hangon, Komlóssy Arthur pedig a színügyi egylet és Csokonai-kör nevében virágbokrétát nyújtott át a művésznőnek, aki meghatottan mondott köszönetet a kedves fogadtatásért. A művésznő az Angolkirálynőben szállt meg.

— **Ev. ref. presbiteri gyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház február hó 28. — vasárnap — délelőtt 10 órakor az egyház tanácstermében presbiteri gyűlést tart, melynek fontosabb tárgyai a következők: Jelentés arról, hogy a f. évi január hó 24. napján tartott presbiteri gyűlés jegyzőkönyve január hó 29-ik napján hitelesített. Az ösztöndíjosztó-bizottság jelentése az ösztöndíjak második félévi részletének kiadásáról; a Pap Zsigmond alapítványból származó ösztöndíjak kiadása. A tanítótestület jelentése a presbiteriumba és az iskolaszékbe küldendő tagjainak megválasztásáról. Új presbiteriek felkötése. Az egyházközségi bíróság új tagjainak feleskötése. A lelkesítő kar végzése,

mely szerint a közalapi állandó bizottság elnökevé Szele György lelkész választatott meg. A főiskolai gazdasági tanács f. évi 704. sz. végzése, melyben Simonffy Imre kir. tanácsos urnak főgondnökká lett megválasztását örömmel veszi tudomásul. K. Tóth Kálmán lelkész jelentése kegyes adományról. Szele György jelentése Némethi János ur adományáról. Kálnánézhelyi Juliánna adománya a homokkerti ev. ref. templom részére. A városi tanács f. évi 907. sz. alatti átirata a főiskolai elemi tanítók fizetésének pótlására járó 3207 korona 76 fillér tárgyában. Polgármester ur értesítése arról, hogy Harsányi Gusztáv kertgazda kérésére, a homokkerti imaház céljaira ez évi márczius 1-ig, adományok gyűjtésére adatott engedély. Az iskolákat építtető vegyes bizottság egyházi tagjainak véleménye az iskolai segély tárgyában kötendő szerződés tervezetéről. A Vecsey-Bruckner-féle majorsági földből alakult házhelyek értékesítésével megbízott küldöttség javaslata, az értékesítés egyik feltételének módosítása iránt. Gróf Degenfeld József konventi bizottsági elnök megkeresése, diakonisszaképző intézetnek, az iskolai telep tervezett rendezésével kapcsolatban, létesítése tárgyában. Az ev. ref. tanítótestület kérvénye a tanítók fizetésének javítása tárgyában.

— **Új vizitársulat városunkban.**

Egy darabka Tiszán kívül, meg a kiszáradó Hortobágyon kívül alig van számottevő vizünk a mi termőföldben, füves legelőben, lombos erdőben bővölködő szép nagy határunkon: mégis immár az ötödik vizitársulat alakul, amelynek árterületébe vagy akarja vagy se, belevonódik a debreczeni gazda. Debreczen városa ez ideig az alsószabolcsi, a berettyó-körösi, az alsónyirvidéki és a Pecze-ér társulatnál van érdekelve. Most hirdeti meg Kovács József a Tóczó-Kondoros és Kádárárka nevű természetes vízfolyások körül lévő birtokosoknak a holdak száma arányában megnyilatkozott többsége akaratához képest az ötödik vizitársulat alakuló közgyűlését. Az új vizitársulat terve úgy vetődött fel már három év előtt, hogy Kenyeres Károly, Simon György és még két három szepes-pusztai tanyabirtokos a Tóczó árkanak kintisztítását kérte a városi tanácstól. Az alakuló közgyűlés márczius 16-án d. u. 3 órára van kitűzve a városháza nagytermében. Akkor már az alapszabályokat tárgyalják és a tisztikart választják meg.

— **Mihalovits-család gyászja.** Nagy csapás érte a Debreczenben közismert, előkelő Mihalovits-családot, Mihalovits István régi, debreczeni gyógyszerész neje, az uri társaságokban közkedvelt Mihalovits Jenő gyógyszerész édes anyja elhunytával. A mélyen sujtott család a következő gyászjelentést adta ki:

Mihalovits István úgy a maga, mint gyermekei: Anna, férjével Farkas Ödönnel és Mária, Anna, Ilona, Ödön gyermekeivel; Jenő nejevel Leszih Margittal és Margit, Jenő, Mária gyermekeivel; Gyula, nejevel Kérészy Gizellával és gyermekeivel Gizellával; továbbá özv. Ferenczy Gyuláné Kobi-

Mandel és Társa

kizárólagos czipő raktár
DEBRECZEN, Piacz-u. 44. sz.

Tudatjuk a n. é. közönséget, hogy **műhelyünket** legnagyobbitva, abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy **mérték szerinti megrendeléseket 24 órán belül** (kényes lábakra is) a legnagyobb pontossággal **saját műhelyünkben** készítünk, valamint óriási raktárt tartunk **háziilag készült női-, férfi- és gyermek czipő és csizmákból.**

litz Izabella mint testvér, gyermekével; özv. Szűts Jánosné, Mihalovits Krisztina mint sógornő, gyermekeivel; az összes rokonság nevében is, mely fájdalommal megtört szívvél jelentik a legjobb hitves, az odaadó anya, a szerető testvér, a felejthetetlen nagymama, a legjobb anyós és rokonnak Mihalovits Istvánné szül, felsőrácztokaji Kobilitz Laurának életének 64-ik, boldog házasságának 44-ik évében f. hó 26-án reggel 9 órakor, rövid szenvedés és a halotti szentségek felvétele után az Urban történt csendes elhunytát. Szeretett halottunk hamvai f. hó 28-án d. e. 11 órakor fognak József kir. herceg-u. 37. sz. háztól a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint a Szt.-Anna-utczai róm. sírkertbe örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat f. hó 29-én reggel 9 órakor fog az egek urának bemutatni. Debreczen, 1904. február 26-án. Siri álma legyen csendes, emléke legyen áldott! A temetést a Kernáts-féle „Kegyület” temetkezési intézet rendezi.

— **Az iparosok gyűlése.** A debreczeni iparosok pénteken értekezletet tartottak az ipartestületben. Az új piaci rend miatt tele van panaszsal minden iparos. Az értekezleten minden szakma képviselve volt, így a csizmadia, asztalos, cipész, fazekas, kályhás, fésűs, köteles, gubás, kalapos, kerékgyártó, kovács, mézeskalácsos, szijgyártó, pinter, bognár, szappanos, szürszabó, szítás, szücs, rostás, kosárkötő, stb. A panaszuk az, hogy a tanács annak idején az ő véleményüket is kikérte, a közgyűlés azt el is fogadta és mégis ettől eltérő a belügyi kormány által elfogadott határozat. A kérvényükben orvoslást kérnek és a sorrend respektálását, ahogy megállapodtak. Elsőséget követelnek a helybeli iparosoknak a vidékiek előtt. A vásárbiztoság is méltányolja a helybeli adófizető iparosok kérelmét, amely jogos és igazságos és az elől a tanács nem térhet ki.

— **Tanítóképezdészek hangversenye.** A tiszántúli ev. ref. egyházmegye kerületi gyűlése alkalmával a képezdei növendékek hangversenyt szoktak rendezni. Az idei hangversenyre is nagyban készülnek már P. Nagy Zoltán tanár vezetése alatt.

— **Március 15.** A debreczeni „Kossuth-dalkör” március hó 14-én Kőkert Gusztáv karnagy vezetése alatt és Kiss Béla kedvelt zenekarának közreműködése mellett a „Bika” szálloda disztermében zártkörű dal-estélyt rendez. Belépti-díj személyenként 2 korona. Család-jegy 3 személyre 4 korona. Műsor: Nyitány Kiss Béla zenekara által. Hymusz Erkel Ferencztől. Zenekar kísérettel előadja a dalkör. „Talpra magyar” Petőfitől. Szavalja: Ungvári Sanyika. „Talpra magyar” ifjú Szotyori Nagy Károlytól. Előadja a dalkör. Kossuth dala, Gál Ferencztől. Előadja a dalkör. Honvéd zászló, Kernertől. Előadja a dalkör. „Kossuth induló” Méreytől. Előadja a dalkör. Műsor után táncz.

— **Exústmenyegző.** Füleki Pál gyógyszerész és neje született Tomanóczy Vilma tegnap tartották szükebb családi körben boldogházasságuknak negyedszázados évfordulóját. A közbecsülésben álló jubiláló házaspárt sokan keresték fel ez alkalomból jókívánságaikkal.

— **Az Andaházy-Szilágyi** alapítvány felügyelő bizottsága pénteken tartott ülést Kiss Áron ev. ref. püspök elnöklete alatt, melyen részt vettek Lengyel Imre, Csiky Lajos és Simonffy Imre.

— **Szabad iskola.** A szabad iskola szokott helyiségeiben vasárnap, e hó 28-án délután 3 órakor a magyar történelemből előadást tartanak: Az Eötvös-utca iskolában: dr. Szabó Márton, a Jókai-utcza iskolában: Pogány Kornél, a Miklós-utcza iskolában: dr. Ferenczy Gyula, a Bánk-utcza iskolában: Nagy Vilmos. A tanítás ingyenes. Szívesen látunk minden felnőtt embert. Látogassák minél többen ez érdekes tanulságos előadásokat. Az intéző-bizottság.

— **Az országos Kossuth-ünnep.** Kossuth Lajos halálának tizedik évfordulóját országos gyásznapra akarja avatni az Országos Kossuth-Társaság. A nagy halott sirjához március 20-án országos zarándoklást rendez s a gyásznap előkészítésére ezertagú rendező bizottságot szervez. E célból a főváros valamennyi egyesületéhez felhívást intézett, amelyben tudatja, hogy az ünnepély rendező bizottságának megalakítása végett február 28-án délután 5 órakor és márc. 6-án szintén délután 5 órakor értekezletet tart az Irányi utczai Saskörben s arra a hazafias társulatokat és polgárokat meghívják.

— **Jogászaink Kisvárdán.** A debreczeni jogászféljóság szombaton este Kisvárdán fog szerepelni az ottan rendezett mulatságon. A résztvevők már a reggeli vonattal indulnak.

— **Dal és zeneestély.** A debreczeni dalegyület március hó 3-án, csütörtökön, Mácsay Sándor karnagy vezetése és Rácz Károly zenekara közreműködése mellett, az „Arany-Bika” disztermében tartandó zártkörű dal- és zene-estélyt rendez. Műsor: Nyitány. Rácz Károly és zenekara. Dalünnepen. Thern Károlytól. Nyisd ki rózsám . . . (Népdalegyv.) Zimaytól. Szerenád. Gróf Zichy Gézáttól; zongorakísérettel. Rajnai-ut. Beschnitől. Népdalegyveleg (Uj). dr. Angyal Armádtól. A műsor többi számát Rácz Károly zenekara látja el hajnali 2 óráig. Belépti-díj személyenként 2 korona. — Család jegy 3 személyre 4 korona. Kezdeté este pontban 9 órakor.

— **A ref. ispotály kibővítése.** A belügyminiszter ma megerősítés nélkül visszaküldte azt a közgyűlési határozatot, amely a ref. ispotálynál tervezett két szegényház és dékáni lakás építésére száznyolcvanezer koronát szavazott meg. A miniszter csak azért nem hagyhatta jóvá ezt a határozatot, mert az ügyet a hiányosan szerkesztett építési programból, költségvetésből és rajzokból akkereskedelmiügyi miniszter műszakilag felül nem bírálhatta. A belügyminiszter tehát e hiányok pótlását kívánja s azután az ügy hozzá ismét felterjesztendő.

— **Névváltoztató egyesület.** A debreczeni zsidó ifjak egyesülete, mely a héten fényes sikerrel lezajlott estélyének 600 koronányi tiszta jövedelméből minden vallású szegény gyermekeket ruház föl, mint értesülünk, legközelebbi közgyűlésén „Debreczeni Ifjak Jótékonyági Egyesülete” címet vesz fel. Az egyesület ezzel kifejezetten akarja megmutatni, hogy felekezeti céljai nincsenek. Amennyiben a most megindítandó mozgalom sikeres lesz, az egyesület bevonja tagjai közé Debreczennek minden ifját, akit csak jótékony eszmények hevitenek. Ez esetben az egyet, a külföldi nagy ifjusági egyesületekhez hasonlólag, nagyon hatékonyan

terjeszthetné ki működését és pusztán tagjainak kötelezettségeire szorítkozva is évente 10—12000 koronát adhatna emberbaráti célokra. Az eszme, hogy Debreczen egész fiatalága egyesüljön a jótékony s az emberszeretet szolgálatában, már most is sok és lelkes pártolásra talál.

— **Kivándorol a bátyja után.** A múlt évben vándorolt ki Amerikába ifju feleségével Nánássy Lajos ev. ref. lelkész, aki Csikágóban kapott állást. Ugy látszik, jól mehet a sora, mert szegény sorsu öccse, Nánássy János is utra készül Debreczenből és Csikágóban akar letelepedni állandóan.

— **Asztaltársasági ülés.** Polgári asztaltársaság ma szombaton este 8 órakor gyűlést tart, melyre a m. t. tagtárs urak felkérteknek pontos megjelenésre.

— **Feljelentett magándetektív.** A rendőrségen névtelen följelentést tett B. debreczeni üzletember ellen valaki. A feljelentés nagyon kellemetlenül érintette az üzletembert, aki gyanakodott is valakire. Szerette volna megtudni, hogy ki lehet a feljelentő és éppen ezért megbízást adott Nagy Lajos ismert magándetektívnek és házasságközvetítőnek, hogy kutasson a dolog után. Nagy Lajos Abordán Gyula timár-utca 34. sz. alatt lakó emberének adta át a megbízást, aki Weisz Henrik festőre gyanakodott, nála kutakodott, sőt próbairást is szerzett tőle. Weisz megtudta ezt és a rendőrségen följelentette a privat-detektívet.

— **Kedélyes estélyt rendez** március 5-én a polgári asztaltársaság a Dréher-féle téli kert termében. A jótékonytársaság vezető tagjai ugyanis nagyobb szabású hangversenyyel és felolvasással és igen érdekes meglepetésekkel fogja a közönséget meglepni. A műsort még nem áruljuk el, de az bizonyos, hogy ily érdekes estélyt még asztaltársaság nem rendezett soha Debreczenben.

— **Meghívó álarcos bálra.** Február hó 28-ikán, vasárnap a „Korona” című táncsterem összes helyiségeiben nagyszabású álarcos és jelmez bohóc-estélyt rendez Schaf János. Belépő díj személyenként 100 fillér. Kezdeté 7 és fél órakor.

— **Helyreigazítás.** Geiger Simon ur a siketnémák iskolája részére 50 koronát adományozott, amelyre az lett megjegyezve a hír beküldője által, hogy ez adomány valamely perből kifolyólag történt. Mint meggyőződtem, ez összeg nevezett ur nemes elhatározásából kifolyó szives adomány volt, melynek semmi perrel sincs összeköttetése, s ezért sietek a helyreigazítást közhírré tenni. Debreczen, 1904. február hó 26. Oláh Károly, tanácsnok.

— **Kivándorló betyárok.** A régi betyárvilágot képviselték Szóke Sándor és Kovács István Debreczenben. Az utolsó „hurkos” zsványok közül való mind a kettő. A rendőrség előtt azonban már annyira ismeretesek, hogy nem birtak már működni itt. A két „hurkos” ezért elhatározta, hogy kivándorol Amerikába szerencsét próbálni. Utlevelet kértek, amit a rendőrség örömet megad nekik.

— **Még ezideig raktáron nem létezett —**
jó minőségű
gyermek-, leány- és fiu cipőinket
ajánljuk
a t. vevő közönség szives figyelmébe.

Neumann Testvérek
TISZA PALOTA.

— **Magyar nevet a lelenozeknek.** Nogáll Imre, a szombathelyi állami gyermekmenhely gondnoka fölterjesztést intézett a belügyminiszteriumhoz az iránt, hogy az intézetben elhelyezett idegen hangzású nevű elhagyott gyermekek nevét megmagyarosíthassa a belügy-minisztérium ezt a derék szándékot helyesli és felszólította a gondnokságot, foglalja kimutatásba a megmagyarosítandó senki fiainak névsorát.

— **Táncvizsga.** Márczius hó 5-én, szombaton Alföldy Károly és fia az „Arany Bika” szálloda disztermében tánc-vizsgát rendez. Belépő-díj személyenként 2 korona, páholy-jegy 2 korona. Kezdeté este 7 órakor.

— **Elaggott iparosok alapja.** Az előregedett és munkaképtelen iparosok javára a „jósiv” asztaltársaság 40 és Tóth Béla gyógyszerész 10 koronát adományozott.

— **Az ipartestület társasvacsorája.** A debreczeni ipartestület vasárnapi közgyűlése után a Bikában társasvacsorát rendez, amelyre eddig is háromszáznál többen jelentkeztek. Jelentkezőket még elfogad a rendezőség. A vacsorán részt vehetnek hölgyek is.

— **A „Kölcsönös Segélyző Egyesület” igazgatósága kéri a szövetkezet tagjait,** hogy felszámolás alá kerülő törzsbetétkönyvecskéiket a délelőtti órákban minél előbb beadni sziveskedjenek. Új tagok még mindig késelelemdíj számítása nélkül vétetnek föl.

— **Vasárnap a Dréher-féle sörösarnokban** „Bak sört” csapolnak. Egy óriási harcra, „Tok”, „Fogas”, „Vaddisznó”, sok új zóna reggeli újdonságok, *uzsonna különlegességek*, bécsi virsli, báró Edelschein Gyulay Lipót-féle borok. Kiss Béla zenekarával zeneestélyt rendez.

x **Törlesztéses kölcsönök.** Mandel Zsigmond, eddig a Kereskedelmi és iparbank épületében volt bankbizományi irodáját Hunyadi-utca 5. sz. alá földszintre helyezte el és fölhiya a birtokos osztály figyelmét a jelenlegi kedvező pénzvviszonyokra és felajánlja szolgálatait 4 és 4¹/₂% törlesztéses kölcsönöknek (kézpénz és utólagos kamatfizetés mellett) kieszközlésére. Semmi előleges díjazásra nem reflektál, az igen mérsékelt számított díjat is csak a kölcsön megszerzése esetén igényli. Mindennemű tudakozódásra azonnal és készséggel válaszol.

x **Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mauthner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 38., mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyak. Különösen fölemlítendő az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dus választéka.

x **Törlesztéses kölcsönöket 4—4¹/₂% kamatozás mellett a leggyorsabban esz-**közöl az Ingatlan és Földhitel Forgalmi Intézet, Debreczen Hunyadi u. 17. sz. a hol mindenféle felvilágosítás díjmentesen nyerhető.

TÁVIRATOK.

Mozgósítás a Balkánon.

Bulgáriának és Törökország ügyében a nagyhatalmak beavatkozása a háború kitörése esetén küszöbön. A bolgár bandákkal és Sarafov Borissal könnyen elbán a török, de háború esetén Ausztria-Magyarország és Ro-

mánia 3—3 hadtesttel vonulna Bulgáriába. E célból a szebeni XII. és a temesvári VII. hadtestet mozgósítanák.

Tisza titkolja terveit.

Tisza Pista gróf, a magyar miniszterelnök még legbizalmasabb emberei előtt sem árulja el terveit. Ugy látszik, olyasvalamire készül, amely a legszélsőbb kormánypárti elemeinek is kellemetlen lenne.

Oszkár király a Reichsratban.

Bécsből táviratozzák, hogy az ott időző, Oszkár svéd király meglátogatta a rájkszrát épületét is.

— Rosz az akusztikája a teremnek — mondta, majd szellemesen tette hozzá: De jobb is, legalább nem hallatszik meg minden.

Csodálkozott azon, hogy az ujságíróknak a karzaton jutott hely, holott a sajtó képviselői fontosabb munkát végeznek, mint a parlament.

Váltóhamisító közjegyző.

Lippán (Temesmegye) a József-főherceg-szállóban öngyilkosságot követett el Boncs Gyula, 42 éves vajdahunyadi közjegyző, aki nejétől elváltan él. Az öngyilkos, aki rövid idő után meghalt, mintegy 40.000 korona értékű váltót hamisított és több rendbeli sikasztást követett el. Nagylábon élt és nagy jövedelme daczára a bűnös utra tért. Az atyja, Boncs Döme Aradon közjegyző és közjegyzői kamarai elnök.

Az ujságírók szabadjegyei.

Az ujságírók tudvalevőleg a máv. vonalaira szabadjegyet kaptak eddig. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszter azonban a sajtó munkásainak tekintélyes részétől megvonta a szabadjegyet. Politikai körökben hirtel, hogy a szabadjegyek megvonása a vasutasok mozgalmával kapcsolatos és ez visszatörölés akar lenni azért, hogy a vasutasok mozgalmát a hírlapírók lelkesen fölkarolták. Mi a magunk részéről csak annyit jegyzünk meg, hogy a vasutasok igazságos mozgalmát továbbra is támogatni fogjuk, ha nem is kapunk vasuti szabadjegyet.

Színház.

III. **Richard király.** A sziniévad nevezetes eseményére készül a színház drámai személyzete. Shaksperenek ezt a koncepciójában leghatalmasabb, egyes részleteiben pedig legmerészebb alkotásait fogják színre hozni. Az igazán irodalmi estének érdekességét nagyban növeli, hogy a cím-szerepet, amely emberfeletti nehéz feladatok ról az előadó színészre, *Sebestyén Géza* fogja játszani. Színházunknak e jeles, minden ízében vérbeli művésze, aki már oly sokszor adta fényes bizonyosságát, hogy a klasszikusoknak elsőrangú interpretálója, bizonyára Rikhard királyával is ki fogja elégiteni a közönség fokozottabb várakozásait is.

Blaha Lujza vendégszereplése.

Szombaton kerül színre Verő György három egy felvonásos népszínműve a „Menyecskék” Blaha Lujza, a nemzeti színház örökös tiszteletbeli tagjának vendégfelléptével. A művésznő az első darabban a bírónét játsza, a másodikban „Rákel” szerepét és a harmadik darabban „Zsuzsa” szerepét játsza. Vasárnap két előadás lesz színházunkban, delután Lehár Ferencz 3 felvonásos operettje a „Drótostót” kerül színre félhelyárakkal. Este Blaha Lujza felléptével Rátkay László 3 felvonásos népszínműve kerül színre a „Fehő Klári.” A jegyek nagyobb része már elkel.

REGÉNY-CSARNOK.

Honvéd-világ.

(Öreg honvédek elbeszélései után írott csatatörténetek ifjabb Mórincz Pál-tól.)

Szöktetés a sárgafekete zászló alól.

Akik a windschachtli csatáról irtak, meg irták azt is, hogy az osztrák sok honvédet fogságba ejtett akkor. Különösen sokat elfogtak a csongrádi 33-ik zászlóalj ködmönös honvédei közül. Ezen honvédfogylok közé tartozott Ábrahám György nevű Szeged felsővárosi polgárfiu is, aki már mint jogász állott be a 33-ik zászlóaljba. Az édesapja gazdag nagyfuvaros, nagykocsis volt, ki vasut nem lévén, Szeged—Budapest és más részek felé irányította, közvetítette a tengelyen való kereskedést és szállítást.

A fogoly honvédek egyenest Pestre kíserte az osztrák. Az öreg Ábrahám itt találkozott a pesti piacon fiával. Alig ismerte meg a Gyrka fiát. Mert ezt már ekkorra a honvéd ruhából kivetkőztelte a német. És besorozta a maga glédájába. Adott reá fecskéfarkszárnyu frakkot, meg óriási kétféjűsas csákót, hogy abba majd beleveszett a szegény fiatal exhonvéd. Ahogy ebben a maskarában meglátta az öreg Ábrahám a fiát, csak azt hitte előbb, hogy a szemei kápráznak; mert vélte, hogy fia valahoi a honvédtáborban vitézkedik. Azért szörnyen elcsodálkozott.

— Ejnye fiam! Hát te ugyan hogy kerültél ide? Ebbe a maskarába? . . .

— Elfogott a német! Besorozott katonának, mondta savanyu képpel a fiu.

Káromkodott egyet az öreg Ábrahám, de nem tétovázott sokáig. Azonnal határozott.

Ha elfogott fiam, ugymond derült arccal az öreg szegedi polgár, én meg majd elszöktetlek tőle.

Mint megmondta az öreg Ábrahám, akkép is történt. Vászont fuvarozott ekkor Szegedre az öreg polgár, aki nagy furfangosan a végvásnak közé, a szekér derekába, elrejtette fiát. A fecskéfarkszárnyu osztrák katonakabátban szerencsésen haza is hozta. És a sárga-fekete zászló alól megszöktetett György urfi, jelentkezvén a szegedi térparancsnokságnál, beállott ismét honvédek.

Görgei tábornok piros ruhában.

Esztergomban volt Görgei fővezérnek a hadikvartélyja. A kastélyban kvartélyozták be. Konez Antal káplár, mint napos, a kastélyban volt ekkor. A folyosón csak egy sürgött-forgott az aranyaspomántos főtiszt. amikor egyszer valami ordináncz kinyitotta az egyik nagy szárnyas ajtót. Konez Antal a kis diák-honvédkáplár félénken behuzódott egyik a blaksarokba, mert a hadsereg bálványa lépett ki az ajtón, a hatalmas, a vitéz Görgei tábornok.

Piros tábornoki egyenruha feszült rajta. Csillogott a gazdag aransujtástól. Ekkor csináltathatta ezt a tábornok, mert magát illegetve, hegyesen odafordult a várakozó tábornokokhoz és főtisztekhez, úgy kérdezte:

— Urak, ugy-e jól áll?

(Folytatjuk.)

VÁROSI

SZÍNHÁZ.

Folyó szám 174. (B) bérletszünetben. Ma szombaton, 1904. évi február hó 27-én: Blaha Lujza, a nemzeti színház örökös tiszteletbeli tagjának vendégfelléptével: felemelt helyárakkal:

Menyecskék.

Három egyfelvonásos népszínmű dalokkal. Irtá: Verő György.

Új üzlet!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű vevő közönséget, miszerint helyben

PIACZ-UTCZA 22. sz. alatt
(a kistemplommal szemben) egy a mai kornak megfelelő

czipő-, kalap- és férfi-divat üzletet nyitottunk.

Elvünk kizárólag jó anyagból készült áruknak beszerzése, amelynek **tulnyomó része magyar gyártmány** és bizton állíthatjuk, hogy bárki teljes bizalommal fordulhat hozzánk, mivel **a legjobbat és mégis olcsóbban vásárolhatja nálunk mint bárhol másutt.**

A helybeli piacon több éven keresztül szerzett tapasztalatok folytán alkalmunk volt a tisztelt vevő közönség jó ízlését kiismerni és így módunkban lesz a legmesszebb menő igényeket is a legjobban kielégíteni.

Szives pártfogást kér, tisztelettel

GLÜCK ÉS GERŐ czipő-, kalap- és férfi-divat kereskedők, DEBRECZEN, Piacz-
utca 22. sz. (a kistemplommal szemben.)

Csak míg a készlet tart!!

25 levélpapír 25 boritékkal

mindenféle színben

csinos dobozokban

50 fillér és feljebb!

Kapható:

Horovitz Zsigmond

papirkereskedésében

DEBRECZEN, Piacz-utca 66. szám.

Nyerges (szatler) és kocsifényező

műhely megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Debreczenben Szent-Anna-utca 46. sz. alatt (Kandia-u. sarok) a mai kornak teljesen megfelelő

nyerges (szatler) és kocsifényező műhelyt rendeztem be.

Elvállal **minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat** egyszerű és diszes kivitelben. Amennyiben üzletemet saját felügyeletem alatt vezetem a legolcsóbb árat számíthatom.

Vidéki megrendeléseknél különös gondot fordítok.

Kérve a n. é. közönség hecses pártfogását, tisztelettel

Reke Lajos

nyerges (szatler) és kocsifényező mester,
DEBRECZEN, Szent-Anna-u. 46.

Köhögésben

szenvedő használja a rég bevált, köhögés csillapító és jóízű

KAISER mell-caramelláit.

Bonbon.

2740. közb. hit. bizonyítvány igazolja, milyen bevált és biztos hatású ez **köhögés, rekedtség, katharrus és elnyálkásodásnál.** E helyett ajánlottat utasítsunk vissza. Óvakodjunk utáztatoktól. Valódi csakis „Három fenyő” védjeggyel. Csomag 20 és 40 fillér. Raktár Tóth Béla és dr. Rothschnek W. Emil urak gyógyszerárában.

A ki régi tetőt **GROSSOL-lal** átmázol megtakarítja az új fedést.

„GROSSOL“ a legjobb és legtartósabb máz asbest tetőtömitő-máz, } fedéllemez-tetők, bádog-, fa- és cserép-zsindely tetők számára.

Szabadalmazva: **Magyarországban: 20384. sz.**

Ausztriában: 4290. sz.

Debreczen és vidékének kizárólagos elárúsítója:

Lukács Vilmos cement, burkolati, tetőfedési és aszfalt vállalata

DEBRECZEN, Hatvan-utca 5. szám.

A „Budapest Székesfővárosi Takarékszövetkezet“

f. hó 1-én megnyitotta debreczeni fiókpénztárát, melynél a 16 éves évtársulathoz való felvételek minden utánfizetés és késedelmi kamat nélkül eszközölhetők.

1. Az ide belépő tagok előre meghatározott rövid időszakokban (hetenként, havonként) egyenlő összegű és kamatozó betéteket helyezhetnek el, melyek üzlet rész képzése céljából törzsbetétek gyanánt kezeltetnek 16 éves csoportokban. A legkisebb betét heti 1, vagy havi 4 kor., mely a 16 év alatt 832 kor. tőkére szaporodván, a befizetések pontosságához és folytonosságához képest a számításszerű (6%) kamatnyereség alapul vétele mellett 1200 kor. összeg felvételére jogosítja a tagot. Minden további 1 kor. további 1200 kor. tőkének felel meg.

2. Ezen törzsbetétek eszközlése nem kötelező az egész 16 évre, miután előzetes felévi felmondással bármely évben felmondhatók, úgy azonban, hogy a befizetések mindig az év végéig teljesítendők. Ily felmondás esetében a befizetések teljes mérleg szerinti értékükben, tehát a kamathozadékkal együtt közgyűlési határozattal visszafizettetnek.

3. Ezen csoportok minden alkalmas tagja egyik előkelő hazai biztosító társaságnál halál és elérés esetére biztosítottak akként, hogy a tag elhalálása esetén a betétek további fizetése azonnal megszűnjék és a fenti alapon számított 1200 kor.-ás összegek a tag örököseinek vagy az általa eleve kijelölt kedvezményezetteknek az évtársulat felszámolása alkalmával kifizettetnek, mintha a tag végig eszközölte volna a betéteket. A 16 évre szóló életbiztosításért és az orvosi vizsgálatért a tag által semmiféle díj vagy költség nem fizetendő.

4. Ha a tag a biztosítást úgy kívánja megkötni, hogy halála alkalmával a biztosított tőke azonnal kifizetessék, úgy igen csekély biztosítási díjat fizet, mely pl. egy 30 éves egyénnél 1200 K. után évi 6 korona lesz, mely biztosítási díj 1/2 évi részletekben fizetendő.

5. A szövetkezeti tagok jelzálogi biztosíték vagy kezesség mellett előnyös feltételi kölcsönöket kaphatnak.

A Budapest székesfővárosi takarékszövetkezet debreczeni fiókpénztára, Hunyadi-u. 5. földszint.

Gyár: NYERGES-UFALU (Esztergom m.) Sürgőnyezim: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA AZBESZT CEMENT-PALA. HATSCHÉK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olosó és tűzálló tető-fedőanyag.
ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsiakomány. — Kérjen ismertetést.
Egyedelőrusítás és képviselő: LUKÁCS VILMOS urnál, Debreczen, Hatvan-u. 5.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontúl minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

A nagyérdemű közönséghez! — A nagytőzsde udvarban balra Stein Adolf raktár helyiségében mindennemű bazar cikket és képek zománczedényeket minden elfogadható árban kiárúsítanak, valamint egy teljes üzleti felszerelés, naponta d. e. 8-tól 12-ig d. u. 2-től 5 óráig. **Csak rövid ideig tart már.**

Elő egyéneket megszólalásig élethűen lefest fénykép nélkül saját lakásukon, vagy műtermében párszori félórás ülés közben az arcképfestészet mestere Kiss Gusztáv Jókai-utca 16. Díjazást csak sikerült képért fogad el. Levelekre válaszol.

Weissenbacher-féle magyar cognac egyedül valódi borpárlat olcsóbb és jobb a francziánál. Kapható **Kontsek Gézánál.**

Karlsbádi edények של פסח legolcsóbban kaphatók Debreczen. Piacz-utca 73. Dr. Tihanyi házban.

Szücs munkákat boák készítését gyorsan és jutányosan készít Rózsa szücsműhelye kistemplombazár.

Ujságárusításra férfiak, nők és 14 évesnél idősebb gyermekek jó jövedelemre azonnal felvétetnek. Jelentkezzenek a kiadóhivatalban.

245. 1904. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 473/9/1904. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Varga Mihály és társa cég részére Broskó Jenő csegei lakostól 670 korona tőke, ennek 1899. évi november hó 15. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 151 kor. 65 fillér perköltség erejéig 1902. évi január hó 4-én bíróilag lefoglalt és 1271 koronára becsült butorokból álló ingóságok **1904. évi márczius hó 23 án délelőtt 9 óra-kor** kezdetét veendő és Csegén, alperes lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1904. évi február hó 24-én.

Oláh Géza bírói kiküldött.

Szépség, szépítés a jóízlés követelménye!

Művésznők, artistánék, irigyelt szépsége, megszerezhető, a Debreczenben is általános közkedveltté vált „Matild” szépítő szerek által. **Matild crém, Matild arczenőcs,** a legvastagabb szeplőt, májfoltot, vimedlit, arcszőrt, porzsenést biztosan eltávolít, kis tégli 1 korona, nagy tégli 1 korona 60 fillér. Ragya himlőhely kisimitására 1 tégli 4 korona.

Matild arciszépítő szappan, szóda nélkül a kenőcsökhöz construálva.

Matild poudér, ásványi anyagoktól ment ártalmatlan 3 színben, dobozza 1 és 2 korona. Tessék megpróbálni, ha nem használ, hiánytalanul visszaadom az árát.

Kun István gyógyszerész, első magyar „Matild” műlaboratoriuma (a párisi laboratorie cosmetique „Matilde” mintájára alapított 1895-ben, Budapest, Nefelejtuca 23. sz.

Buda pesten: **Töröknél,** Debreczenben: **Tóth Béla** gyógyszerészárban.

Szabadalmazott önműködő

permetező-készülékek

„Syphonia”

szőlőtelepek

és komlóültetvények befecskendezéséhez,

a gyümölcsfákat károsító rovarok

a szegecs és tormáncs kiirtására,

valamint a levéltetvek elleni védekezésre stb.

10 vagy 15 liter töltésű

Önműködő, hordozható permetezők

rézüsttel is,

petroleum-vagyító-készülékkel, vagy anélkül; kocsi szerelt, önműködő permetezők gyártatnak és szállítatnak különlegesség gyanánt

MAYFARTH PH. és Ta.

mezőgazdasági gépgyárak, borsajtók és gyümölcs-értékesítő-gépek különlegességi gyárai által

BÉCS, II. Taborstrasse 71. sz.

Kimerítő árjegyzékek ingyen. — Képviselők és viszonteladók kerestetnek.